

Konu 6: Karlofça'ya Doğru

1676 senesinde Fazıl Ahmed Paşa'nın ölümü üzerine sadarete bu aileye damat olan Merzifonlu Kara Mustafa Paşa getirildi. 1664 Vasvar Antlaşması imzalanmıştı ve yürürlükte idi. Avusturya'nın Kuzey Macaristan'daki ağırlığını iyice arttırmak istemesi Osmanlı'yı rahatsız eder. Kuzey Macaristan'da Avusturya hakimiyeti Osmanlı hakimiyetinden daha fazla sorun yaratıyordu, mezhepsel ve etnik açısından. 1666'dan itibaren Kuzey Macaristan'daki asilzadeler Avusturya'ya karşı baş gösterirler. Avusturyalıların zor kullanmaları, Macarların fiili isyanları Osmanlı'dan yardım talebiyle sonuçlanır. Tökeli İmre adlı bir asilzade ki babası öldürülmüştür, Osmanlı'dan yardım ister, Osmanlılar da destek verirler. Kendisinden önce iki önemli vezir sadarete gelmiş, hırslı ve azimli bir Paşadır Mustafa Paşa. Sadarete gelen Paşa Avusturya'ya karşı fırsat aramaktadır. 1679 ve 1681'de Lehistan'ın kuzeyinde Ukrayna Kazakları sorun olacaktır. Kazak Hatmanı Droçenko Ukrayna bölgesinde bağımsız hareket etmek isteyince Osmanlı'dan yardım ister. Fakat, Rusya'nın gittikçe güçlenmesi, büyük devlet olma iddiası ve çabası Droçenko'nun taraf değiştirmesini sağlar. Osmanlılar Rus ve Ukrayna ile mücadeleler yapar. Bu sorun çözüldükten sonra geriye Avusturya kalmıştır, 1683'de Avusturya'ya karşı sefer başlar ve hedef Viyana'dır. Kuşatma sürerken Papalık diğer Avrupalı devletleri yardıma çağırır. Viyana kuşatması uzadı, Lehistan kralı Jan Sobiesky'nin Osmanlı kuvvetlerini arkadan çevirmesiyle ordu dağıldı, Mustafa paşa Budin'e geri çekildi. Bu yenilgi Avrupa'da var olan Osmanlı'nın yenilemeyeceği fikrini yıkar, Osmanlı'nın mağlub olabildiği görülür. II. Viyana Kuşatması'ndan sonra 1684'te Kutsal Bağlaşma oluşturuldu. Avusturya, Rusya, Lehistan, Venedik ki Safaviler de davet edilmiş, Papa tüm Avrupa'ya çağrı yapmıştı. 1684-1699 arası Uzun Harp dönemi başlamıştı. 1686'da Budin'in düşmesi Macaristan hakimiyeti için sorundu. 1687'de Osmanlıların Mohaç'ta yenilmesi Erdel ve Macaristan'dan çıkmalarını getirdi. Venedik 1687'den sonra harekete geçerek Mora'yı almış, Atina'yı tahrip etmişti. Modon, Anapoli Venedik'e geçti. 1697 Zente muharebesinde bir kez daha Avusturya'ya yenilen Osmanlılar için artık barış gerekliydi. Avusturya da Fransa ile sorunluymdu. İngiltere ve Fransa savaş sürerken devreye girmiş, barış yapılmasını salık vermişlerdi. Karlofça'da Reisiülküttab Rami Mehmed Efendi ile müzakerelere başlandı ve 26 Ocak 1699'da Avusturya ile 20 maddelik bir antlaşma imzalandı. Temeşvar hariç bütün Macaristan Avusturya'ya bırakıldı, 11 maddelik bir antlaşma imzalanan ve savaşta pek varlık gösteremeyen Lehistan'a Podolya, Ukrayna bırakıldı. Venedik Mora Yarımadasını aldı. Rusya ile 14 Temmuz 1700'de İstanbul Antlaşması imzalandı; Azak Kalesi Ruslara bırakıldı, İstanbul'da elçi bulundurma hakkını elde etti. Böylece bu ağır toprak kaybı belgesi ile Osmanlı Devleti 17. yüzyılı kapadı, 18. yüzyıla girdi.